

אלו חמש המקולקלין, **דלא** (161) **קרבי**, ולכן, **לא נחתא לחו קדושת הגוף**.

אמר ליה רב פפא (162) **לרבא**: איך תאמר שכל מי שאינו ראוי להקרבה לא חלה עליו קדושת הגוף? והרי **בעל מום דלא קריב**, ובכל זאת **נחתא ליה קדושת הגוף**, אם המיר בעל מום נתפסת עליו תמורה, כמו ששינו במשנתנו, ולמה לא תתפס קדושת תמורה על חמש אלו?

וכן אם קדם הקדישו את מומו, עושה תמורה, כמבואר לעיל [ט א], ואז חלה על התמורה קדושת תמורה, ואילו זו שקדם הקדישה את טריפתה [כדברי רבי מאיר], למה אינה עושה תמורה?

אמר ליה רבא: בעל מום אינו דומה לאלו, כי **בעל מום**, על כל פנים, **קרב במינו**, שאר בהמות תמימות בנות מינה קרבות, מה שאין כן אלו: כלאים וטומטום ואנדרוגינוס, שבריות משונות הן, וכן יוצא דופן שהוא דבר ה"תמורה" לאדם, (163) ובכך שהן בריות משונות נחשבים כמין בפני עצמן, הלכך, נקראים אינן קרבין במינן [והגמרא תקשה על טריפה], מה שאין כן בעל מום אינו משונה, ואינו מין בפני עצמו, אלא הבהמה עצמה אינה ראויה להקרבה.

כלומר, למקולקלין אלו יש יותר דמיון לבהמה טמאה בכך שכל מין בהמה טמאה אינו קרב, מאשר לדמותם לבעלי מום שהחסרון הוא בבהמה יחידה זו בלבד ולא בכל מין הבהמה.

ומקשינן: **אי הכי, טריפה נמי קרבה במינה**, הרי כל המין קרבה חוץ מבהמה יחידה זו שנטרפה, ולמה לא נדמה אותה לבעל מום, ולמה איננה נתפסת בתמורה ואינה עושה תמורה, כשם שבעל מום עושה תמורה ונתפס בתמורה?

אלא, אמר רבא, אין דמיון לבהמה טמאה בכך שאין במינן קרבה. ובהגדרה אחרת הם **כבהמה טמאה**, והיא: **מה בהמה טמאה**, הוי פסולם **פסול הגוף**, אף כל אלו הוי פסולן **פסול הגוף**, וכשם שבהמה טמאה לא חסר לה דבר, אלא שכל אותה הגוף אינה ראויה להקרבה, כך כל אלו כלאים ויוצא דופן וטומטום ואנדרוגינוס אין פסולם מחמת חסרון [וגם טריפות יש מהן שאין בהן חסרון, כגון ניקב קרום על מוח ולא נחסר ממנו כלום, או שאר טריפות של נקב], אלא שכל אותה הגוף אינו ראוי להקרבה. **לאפוקי**, ואין בעל מום דומה להם, שאין בו חסרון בכל הגוף, אלא **דפסול חסרון נינהו**, רק חסר

פסול", אלא שאינה בגדר "קרבן" כלל.

161. גירסת השיטה מקובצת.

162. גירסת השיטה מקובצת: **רב אדא בר אהבה**.

163. כן כתבו רש"י ותוס'. והגרי"ז תמה, וכי

משום דהוי מילתא דתמיהי — הוי מין אחר? ומבאר: בעל מום קרב במינו, היינו, שהוא בגדר "קרבן פסול" וכן רובע ונרבע, ונתמעטו מקרבן כשר והם מאיסורי מזבח — מה שאין כן אלו [חוץ מטריפה] נתמעטו ממה שנאמר "שור או כשב או עז כי יולד", וכן טומטום ונדרוגינוס נתמעטו מזכר ונקבה, ומיעוטם הוא שאינם בכלל שור או כשב, כלומר